

Tudom, hogy mi vagyunk a rosszak, az optimisták, az elhagyók, a gonoszak, a szabotálók, a becsapók, a félrevezetők – de talán egyszer ki fog derülni, hogy a gyanakvás öröge rosszul sügött.

Most még valamit: a legnagyobb meglepetésemre sürgőnyt kaptam Budapestről, és a kommunista párt lapja, a Szabad Nép megbízott londoni tudósításával. Én egyik levélben írtam, hogy szeretnék egy „progresszív” lapot tudósítani, de nem hittem, hogy maga a kommunista pártlap fog megbízni. Ez persze *szigorú titok egyelőre*, mert még nem tudom, hogy miként lehet ezt technikailag elintézni, de mindenesetre kötelességemnek tartom az Elnök úrnak bejelenteni. Mondanom sem kell, hogy nem vagyok a párt tagja, és bár valóban közel állnak hozzám és az új Magyarország feltétlen híve vagyok, semmiféle pártkapcsolatom nincs, és ilyesmiről senkivel sem beszéltem. Megtudtam azonban, hogy a lengyel, bolgár stb. kommunista lapokat is nem kommunisták tudósítják, s így ilyen alapon megbeszélhetem és elvállalhatom a dolgot. Mindazonáltal szeretném az ügyet az Elnök úrral is megbeszélni. Egyrészt nem akarok gyávának mutatkozni, és azért, mert Angliában ez kényes, meghátrálni a feladat elől, másrészt okos, meggondolt tudósítással segítségére lehetek az ügynek, és ha csekély mértékben is, hozzájárulhatok a légkör tisztázásához s az angol-magyar viszonylat feljavításához még ebben a nehéz helyzetben is. Viszont határozottan tudomására kell adni az angol köröknek, hogy minden baloldaliságom ellenére sem vagyok pártkommunista, s valószínűleg a párt ezzel a megbízatással szintén hajlékonyságát akarta kimutatni. Tudja, hogy független vagyok, de azt is tudja, hogy nehéz harcukban velük és a magyar munkássággal érzek. *Nagyon kérem, hogy senkinek, így Prágernek se szóljanak addig, amíg az ügy nem tisztázódott.*

Ha az Elnök úrnak a dolog kényes, arra is találunk módot, hogy áthidaljuk.

Őszinte, igaz hívűk

és mégis és százszor is szeretettel

PIL 704. f. 81. ő. e. (eredeti)

¹ A levél kihagyott első részében Károlyi Havas által intézett anyagi ügyeiről (lakbér, tárgyak eladása) van szó.

² Károlyi beszédét a londoni magyarok októberi emlékgyűlésén közli: *KMVI/II. 206–209.*

³ Havas ekkoriban Hatvany Lajosnak írt leveleiben is panaszkodik Károlyné időnként nehéz természetére, a hazautazás körüli bizonytalanságokra. L. *Levelek Hatvany Lajoshoz 563–566.*

⁴ Faludy György ekkor még Amerikában tartózkodott.

⁵ 1945. december 8-án Bán Antal, az SZDP főtitkárhelyettese, iparügyi miniszter a következő feljegyzést írta Riesz István igazságügy-miniszternek: „A londoni magyarok Október-ünnepségén elhangzott a kívánság, hogy a Károlyi Mihály-féle per törvény útján töröltessék. Szerintem kötelességünk az ellenforradalom eme bosszúművét ünnepélyesen megsemmisíteni!” (*PIL. 283. f. 12/46. ő. e.*)

155. KÁROLYI MIHÁLY BIER LILIHÉZ

(London, 1945. október 23.)

Dear Mrs. Bier,

I thank you for having send back my notes and I am sorry to have given you so much bother.

The quiet hours which I spent with you was a real pleasure and an agreeable relaxation after the meeting. I was so pleased to get to know your family and please will you kindly extent to them my greetings.

Yours sincerely¹

PIL 704. f. 342. ő. e. (másodpéldány)

*

Kedves Mrs. Bier,

Köszönöm, hogy visszaküldte feljegyzéseimet, és elnézését kérem, amiért ennyi gondot okoztam Magának.

Nagy örömet okoztak nekem a csendes órák, melyeket Magával tölthettem, kellemes kikapcsolódásként a gyűlés után. Nagy örömmel ismerkedtem meg családjával, és kérem, adja át nekik is üdvözlőmet.¹

¹ Bier Lili a magyar SZDP külügyi osztályának munkatársaként járt Londonban. Károlynak aznap feltehetően angol gépirója volt, ezért az angol nyelvű levél.

156. LORD VANSITTART KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Denham, 1945. november 7.)

Dear Count Károlyi,

I have only just received your letter of November 4th, saying that you would be in London on Tuesday and Wednesday of this week and would like to see me. This is already Wednesday and I cannot possibly come to London today, nor indeed would there have been time to make an appointment. My secretary has just been trying to telephone to you to say how sorry I am and to suggest that you might care to meet me at the St. James's Club at 12.15 on Tuesday next, November 13th, which is the first possible day that I can be in London. If that does not suit you, I will suggest another day latter in the week.

I hope that you and your wife are as well as may be despite the many anxieties and sufferings that you have undergone.

Yours sincerely

PIL 704. f. 81. ó. e. (eredeti)

*

Kedves Károlyi gróf,

Csak most kaptam meg november 4-i levelét, amelyben közli, hogy e héten kedden és szerdán lesz Londonban, és szeretne találkozni velem. Ma már szerda van, és lehetetlen Londonba utaznom, és már arra sem lenne idő, hogy egy találkozást megbeszéljünk. Titkárom éppen most próbálja megtelefonálni Önnek, mennyire sajnálom ezt, és ajánlani, hogy keressen fel engem a St. James Klubban jövő kedden, november 13-án 12.15-kor, ez az első nap, mikor Londonban lehetek. Ha ez nem felelne meg Önnek, ajánlanék egy későbbi napot ugyanazon a héten.

Remélem, hogy Ön és felesége jól vannak, amennyire ez lehetséges a sok gond és szenvedés ellenére, amelyeken átestek.

157. KÁLDOR MIKLÓS KÁROLYI MIHÁLYNÉHOZ

(London, 1945. november 8.)

Dear Countess Károlyi,

Thank you for your card which unfortunately only reached me yesterday (owing to the fact that it was sent to an old address of mine), so that I was unable to get in touch